

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพเพื่อส่งเสริม
ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษา
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี*

The Development of Learning Management Model on Professional
Teacher Subject to Facilitate Critical Thinking Skills and Attitudes
toward The Teaching Profession of Bunditpatanasilpa Institute
Students in Suphanburi Province

ขวัญใจ พิมพ์พิมล

Kwanjai Pimpimon

วิทยาลัยช่างศิลป์สุพรรณบุรี

Suphanburi College of Fine Arts, Thailand

E-mail: arjarnkwanjai@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ 2) ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ ดังนี้ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบ (2) เปรียบเทียบผลการทดสอบทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังการใช้รูปแบบ (3) เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูก่อนและหลังการใช้รูปแบบ (4) ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบ ประชากรที่ใช้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย รูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินความสอดคล้องของรูปแบบ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบวัดทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มาตรวัดเจตคติต่อวิชาชีพครู และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่แบบไม่อิสระ และการวิเคราะห์เนื้อหา

*ได้รับบทความ: 7 มิถุนายน 2566; แก้ไขบทความ: 21 สิงหาคม 2566; ตอรับตีพิมพ์: 30 สิงหาคม 2566

Received: June 7, 2023; Revised: August 21, 2023; Accepted: August 30, 2023

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ มุ่งองค์ประกอบที่พัฒนาขึ้น 8 องค์ประกอบ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ COTAE Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน มีค่าประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 84.46/83.30
2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ มีดังนี้ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้รูปแบบก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลการทดสอบทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้รูปแบบก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการเปรียบเทียบระดับเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้รูปแบบก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ความพึงพอใจของนักศึกษาหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.28$)

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการเรียนรู้; การคิดอย่างมีวิจารณญาณ; เจตคติต่อวิชาชีพครู

Abstract

The purpose of this research are: 1) to create and develop a learning management model for professional teacher training course; and 2) to evaluate the effectiveness of this model, with the following specific measurements: (1) to compare learning achievement results before and after the implementation of the model; (2) to compare the results of a test measuring critical thinking skills before and after the implementation of the model; (3) to compare attitudes towards the teaching profession before and after the implementation of the model; and (4) to assess student satisfaction with the model. The study population consists of 50 first-year students at Bunditpatanasilpa Institute in Suphanburi Province, who are studying in the first semester of the academic year 2022. The research tools used include the learning management model, the assessment form of model congruence, the learning management plan, the learning achievement test, the critical thinking skills test, the attitude measurement towards the teaching profession, and the satisfaction survey. Data analysis will be conducted by calculating means, standard deviations, T-Test dependent, and content analysis.

The research results were as follows:

1. The model of the course of professional teacher training includes eight components and the COTAE Model of learning management model consists of five steps. The effectiveness of the learning management model is 84.46/83.30.

2. The effectiveness of the model of professional teacher training is as follows:
1) The learning achievement outcomes of students who used the model were significantly different before and after learning at a statistical level of .05. 2) The results of the test on critical thinking skills of students who used the model were significantly different before and after learning at a statistical level of .05. 3) The comparison of the attitude level of students who used the model was significantly different before and after learning at a statistical level of .05. 4) The overall satisfaction of students after using the model was at the highest level ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.28$).

Keywords: Learning Management Model; Critical Thinking; Attitude toward Teaching Profession

1. บทนำ

กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกเพื่อให้ทันต่อการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ที่คนทั้งโลกต้องปรับตัวไปตามสถานะของเศรษฐกิจ และสังคมเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และสามารถแข่งขันกับนานาชาติอารยประเทศได้ การศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เราทุกคนสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของกระแสเหล่านี้ แต่ละประเทศจึงมีความหวังให้การศึกษาเป็นเครื่องช่วยเพื่อเตรียมเยาวชนสู่โลกที่มีการแข่งขันทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง เพื่อให้เยาวชนสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้ และยังเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า การศึกษาแบบดั้งเดิมที่อยู่บนข้อเท็จจริง ทั้งในเรื่องการจดจำ ทักษะพื้นฐาน และการทดสอบ จึงยังไม่เพียงพอสำหรับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันพบว่า ระบบการศึกษาของประเทศฟินแลนด์ และสิงคโปร์ กำลังให้ความสำคัญกับความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในประเทศของตน (Trilling & Fadel, 2009, p. 57)

ทักษะในศตวรรษที่ 21 คือ การเรียนรู้ 3R x 8C 3R คือ Reading (อ่านออก), (W) Riting (เขียนได้), และ (A) Rithematics (คิดเลขเป็น) 8C ได้แก่ Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม) Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงาน

เป็นทีม และภาวะผู้นำ) Communications, Information, and Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร) Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้) และ Compassion (ความดี ความเมตตา กรุณา วินัย คุณธรรม จริยธรรม) (วิจารณ์ พานิช, 2555, หน้า 16) จะเห็นได้ว่า ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นทักษะสำคัญของมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 หากแต่ สำหรับประเด็นที่สำคัญสำหรับผู้สอนคือ การแสวงหาวิธีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิด การพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ อย่างต่อเนื่องได้อย่างไร มิใช่เพียงแค้อยู่ในชั้นเรียนเท่านั้น แต่ควรเป็นคุณลักษณะที่เกิดเป็นนิสัยถาวรจนทำให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณไป ใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรู้ที่สำคัญสำหรับสภาพสังคมที่ กำลังจะเปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคโลกอนาคต หรือที่เราเรียกว่า ยุคศตวรรษที่ 21 ควรจะเน้นการกระตุ้นให้ผู้เรียน ได้เกิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มิใช่ครูเป็นผู้ป้อนความรู้ต่างๆ ให้กับผู้เรียนแต่เพียงฝ่ายเดียว

หน่วยงานการศึกษา สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม มีพันธกิจหลักในการ ผลิตบัณฑิต ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (4 ปี) ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาภายใต้ข้อบังคับคุรุสภาว่า ด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ข้อ 6 (ก) มาตรฐาน ความรู้ ต้องมีความรอบรู้และเข้าใจในเรื่อง ดังต่อไปนี้ (1) การเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม และแนวคิด ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (2) จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษา ในการวิเคราะห์และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (3) เนื้อหาวิชาที่สอน หลักสูตร ศาสตร์การสอนและ เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ (4) การวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและ พัฒนาผู้เรียน (5) การใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา และ (6) การออกแบบและการดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งวิทยาลัยนาฏศิลป์และ วิทยาลัยช่างศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ได้กำหนดให้รายวิชา 300-21001 ความเป็นครูวิชาชีพ เป็นรายวิชาในหมวดวิชาตามมาตรฐานวิชาชีพครูดังกล่าว

คุณลักษณะครูที่ดีต้องมีทั้งความรู้ความสามารถตามแนวคิดและทฤษฎีในการสอนและทักษะเป็น นักจัดการที่ดี มีจรรยาบรรณวิชาชีพครู และมีความสุขทั้งประโยชน์ตนและประโยชน์ผู้อื่นในการปฏิบัติ งานเป็นแม่พิมพ์ของชาติที่ดี และเป็นต้นแบบแก่ศิษย์อย่างภาคภูมิใจในอาชีพครูของตนเอง ด้วยจิต วิญญาณแห่งความเป็นครูของชาติ (มาโนช ทัฬหยาภรณ์, 2564, หน้า 18) การที่ผู้เรียนหลักสูตรศึกษา ศาสตรบัณฑิตควรมีเจตคติต่อวิชาชีพครู เพราะเมื่อบุคคลเกิดเจตคติที่ดีต่องานที่ตนเองทำอยู่ ย่อมทำให้ ตนเองมีความสุข และตั้งใจในการทำงานของตนเองอย่างดีที่สุด การศึกษาเจตคติของผู้เรียนวิชาชีพครูตาม จรรยาบรรณวิชาชีพ จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง อีกทั้งเป็นแนวทางในการปลูกฝังเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียน รวมทั้งผู้เรียนได้รับรู้เจตคติต่อวิชาชีพของตนเองให้สามารถประพฤติตน และปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุข

ผู้วิจัยจึงได้นำมาตรวจวัดเจตคติต่อวิชาชีพครูของชญารัตน์ บุญพุดผิง (2561, หน้า 270) ซึ่งสร้างครอบคลุมองค์ประกอบของเจตคติทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านปัญญา ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม โดยกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการวัดให้สอดคล้องตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ประกอบด้วย จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม

การจัดการศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ในจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีสถานศึกษาจำนวน 2 แห่ง คือ วิทยาลัยนาฏศิลปสุพรรณบุรี และวิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรี โดยในปีการศึกษา 2563 วิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรี ได้เริ่มเปิดสอนในระดับปริญญาตรี ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตเป็นปีแรก ดังนั้นเพื่อให้การจัดการศึกษามี ประสิทธิภาพสูงสุดจึงมีการร่วมมือกันทั้งด้านทรัพยากร และกำลังคน ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหาร และเป็นผู้สอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ในจังหวัดสุพรรณบุรี จึงสนใจในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี เพราะการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่มที่มีพื้นฐานความรู้ และความถนัดต่อการเรียนที่แตกต่างกัน ผู้สอนจึงต้องหาวิธีการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่เจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา เพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนาทักษะกระบวนการคิดอย่างมี วิจารณญาณอันเป็นพื้นฐานต่อการเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสถานการณ์ในการใช้ชีวิต ยุคศตวรรษที่ 21 และเตรียมพร้อมในการส่งเสริม หรือปลูกฝังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ รวมทั้งช่วยให้ข้อมูลกับผู้เรียนในการเตรียมความพร้อมให้กับตนเอง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จ ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุข

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี

2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี ดังนี้

2.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนและหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี

2.2 เปรียบเทียบผลการทดสอบทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาก่อนและหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัด

สุพรรณบุรี

2.3 เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูก่อนและหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี

2.4 ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยได้กำหนด ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู ของ นักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีดำเนินการ ดังนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เอกสาร ตำราความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับองค์ประกอบ การจัดการเรียนรู้ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการวัดและประเมินผล เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการ กำหนดกรอบโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ และ 2) สร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อสัมภาษณ์คณาจารย์ที่สอน ในกลุ่มวิชาชีพครู และผู้สอนรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ สัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ข้อมูลสภาพ ที่คาดหวังต่อการจัดการเรียนรู้ และสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้าง และ พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นนี้ ได้แก่ 1) แบบวิเคราะห์เอกสาร จำนวน 1 ฉบับ สำหรับการวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อ วิชาชีพครู 2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ คณาจารย์ที่สอนในกลุ่มวิชาชีพครู และผู้สอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและหาประสิทธิภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาและหาคุณภาพประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาสถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีดำเนินการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี มีรายละเอียดดังนี้ 1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 2) พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินความสามารถในการเรียนรู้ (ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ) เจตคติต่อวิชาชีพครู และความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี มีดังนี้ 1) ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี และ 2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินความสามารถในการเรียนรู้ (ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ) เจตคติต่อวิชาชีพครู และความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี

ขั้นตอนที่ 3 การทดสอบประสิทธิผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประสิทธิผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี

ขอบเขตของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัยดังต่อไปนี้ 1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ศาสนาบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 50 คน 2) ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย (1) ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี และ (2) ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เจตคติต่อวิชาชีพครู และความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 3) เนื้อหา รายวิชา 300-21001 ความเป็นครูวิชาชีพ ของศาสนาบัณฑิตพัฒนศิลป์ และ 4) ระยะเวลา ที่ใช้ในการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการ

เรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี เวลาที่ใช้สอนสัปดาห์ละ 1 ครั้งๆ ละ 4 ชั่วโมง รวม 12 สัปดาห์ จำนวน 48 ชั่วโมง โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ประเภท คือ เครื่องมือจัดทำ และเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวม ข้อมูล ดังนี้ 1) เครื่องมือจัดทำ ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริม ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู และแผนการจัดการเรียนรู้ 2) เครื่องมือที่ใช้ ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบวัดทักษะการคิดอย่างมี วิจารณญาณ แบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพครู และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อ รูปแบบการจัดการเรียนรู้

4. สรุปผลการวิจัย

ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิด อย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยสามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมี วิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี มีองค์ ประกอบที่พัฒนาขึ้น 8 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 4) สารหลัก 5) ระบบสังคม 6) หลักการตอบสนอง 7) สิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และ 8) เงื่อนไขใน การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ COTAE Model ประกอบด้วย 5 ขั้น ตอน ดังนี้ ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ขั้นตรวจสอบความรู้เดิม (Check Prior Knowledge: C) ขั้นที่ 2 ขั้น กำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย (Objective: O) ขั้นที่ 3 ขั้นคิดสร้างความรู้ (Think Knowledge: T) ขั้นที่ 4 ขั้นการประยุกต์ใช้ทักษะการคิด (Applying Thinking Skill: A) และขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผล (Evaluation : E) ค่าประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 84.46/83.30

2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัด สุพรรณบุรี มีดังต่อไปนี้ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) ผลการทดสอบทักษะการคิดอย่างมี วิจารณญาณของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ ก่อนเรียน และหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลการทดสอบทักษะการคิดอย่างมี

วิจารณ์ญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 3) ผลการเปรียบเทียบระดับเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลการเปรียบเทียบระดับเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 4) ความพึงพอใจของนักศึกษาหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ โดยภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.28$)

5. อภิปรายผลการวิจัย

ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี มีองค์ประกอบที่พัฒนาขึ้น 8 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 4) สารหลัก 5) ระบบสังคม 6) หลักการตอบสนอง 7) สิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และ 8) เงื่อนไขในการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ COTAE Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นตรวจสอบความรู้เดิม (Check Prior Knowledge: C) ขั้นที่ 2 ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย (Objective: O) ขั้นที่ 3 ขั้นคิดสร้างความรู้ (Think Knowledge: T) ขั้นที่ 4 ขั้นการประยุกต์ใช้ทักษะการคิด (Applying Thinking Skill: A) และขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผล (Evaluation: E) ค่าประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 84.46/83.30 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ 80/80 แสดงว่าประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ร่วมกับการออกแบบระบบการเรียนการสอนตามแนวคิดแอตตี (ADDIE model) แบบจำลองการออกแบบการเรียนการสอนเชิงระบบของดิกค์ แครีย์ และแครีย์ (Dick, Carey and Carey, 2005, pp. 1-8) และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของ จอยซ์และเวลล์ (Joyce and Weil, 2009, p. 9) ทั้งยังมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ผ่านการประเมินคุณภาพและตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมด้านต่างๆ จากผู้เชี่ยวชาญหาประสิทธิภาพ โดยทำการทดลองในแต่ละขั้นตอน ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาตามผลที่ปรากฏ สอดคล้องกับแนวคิดของทิตนา แชมมณี (2557, หน้า 221-222) ที่กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนดได้นั้น สิ่งสำคัญคือต้องมีการจัดองค์ประกอบต่างๆ ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้เป็นระบบโดยคำนึงถึงทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงต้องมีการจัดองค์ประกอบต่างๆ

ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ สอดคล้องกับงานวิจัยของอารยา ช่ออึ้งชัย (2553, หน้า 159) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้รูปแบบการเรียนการสอนมีชื่อเรียกว่า “PLOASE Mod” โดยมี 8 องค์ประกอบ ดังนี้ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอน สาระหลัก สิ่งส่งเสริมการเรียนรู้ ระบบสังคม หลักการตอบสนอง และสิ่งสนับสนุน มีรูปแบบการเรียนการสอน 6 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นเตรียมความพร้อมและกระตุ้นจิตใจในการเรียน 2) ขั้นเรียนรู้กระบวนการคิดโดยฝึกปฏิบัติ 3) ขั้นจัดระเบียบความรู้ 4) ขั้นประยุกต์ใช้กระบวนการคิด 5) ขั้นสรุป และ 6) ขั้นประเมินผล ค่าประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนเท่ากับ 86.00/87.67 สอดคล้องกับงานวิจัยของจิระ ดีช่วย (2564, หน้า 5) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อเสริมสร้างมโนทัศน์ ทางชีววิทยาและความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอน มี 8 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอน หลักการตอบสนอง ระบบสังคม สิ่งสนับสนุน สาระความรู้ และสิ่งส่งเสริมการเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอนมี 5 ขั้นตอนประกอบด้วย ขั้นตรวจสอบความรู้เดิม ขั้นให้ความรู้และทักษะพื้นฐาน ขั้นสร้างมโนทัศน์และฝึกทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และขั้นตรวจสอบความรู้ความเข้าใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุชีลา สวัสดิ์ (2560, หน้า 133) ซึ่งได้พัฒนารูปแบบการจัด การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิจารณ์ญาณในรายวิชาภาษาและวัฒนธรรมสำหรับครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีขั้นตอนการจัดกิจกรรม 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้น กระตุ้นความสนใจ จากทักษะชีวิต (Life skills) ขั้นตอนที่ 2 ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการคิด (Objectives) ขั้นตอนที่ 3 ขั้นเห็นคุณค่า (Value) ขั้นตอนที่ 4 ขั้นการประเมินผล (Evaluation) มีคะแนนประสิทธิภาพเท่ากับ 89.38/92.14 แสดงให้เห็นว่ามีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ 80/80 ตามที่กำหนด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพนม จองเฉลิมชัย (2563, หน้า 171) ศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบ ของทักษะการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ ความสามารถในการแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กระบวนการจัดการเรียนรู้มี 5 ขั้นตอน คือ ค้นหาปัญหา สร้างแนวทางการแก้ปัญหา วางแผนและลงมือปฏิบัติ สร้างความรู้ และประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริงอย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.99/78.81 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาสถาบัน

บัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ ได้มีการพัฒนาส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์ แสวงหาข้อมูล มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ กิจกรรมท้ายบท ซึ่งเป็นเครื่องมือการเก็บข้อมูล ได้ดำเนินการสร้างตามหลักวิชาการ ผ่านกระบวนการวิเคราะห์หลักสูตร การตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ทดลองและวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น จึงมีประสิทธิภาพที่เหมาะสม สอดคล้องกับสกุลการ สังข์ทอง (2562, หน้า 186) ได้กล่าวว่า การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ ยังส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของอารยา ช่ออั้งชัย (2553, หน้า 188) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิเชียร ภคพามงคลชัย (2559, หน้า 98) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง เศรษฐศาสตร์มหภาค ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศรษฐศาสตร์มหภาค ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการทดสอบทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลการทดสอบทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้เนื่องจากแบบทดสอบวัดทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณตามหลักโยนิโสมนสิการ อันเป็นลักษณะการคิดตามหลักพุทธศาสนาของนักศึกษาที่พอ่งลักษณ์ จิตต์การุญ (2547, หน้า 249) เป็นผู้สร้างขึ้น และ อัครินทร์ ทองขาว (2561, หน้า 9) เป็นผู้นำแบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณตามหลักโยนิโสมนสิการ ไปใช้ ซึ่งแบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณตามหลักโยนิโสมนสิการมีขั้นตอนการสร้างและการพัฒนาที่ชัดเจน ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีการหาคุณภาพของแบบทดสอบ โดยมีการทดสอบ จำนวน 3 ครั้ง อีกทั้งมีการกำหนดเกณฑ์สำหรับเปรียบเทียบผลจากการวิเคราะห์ลักษณะการคิดอย่างมีวิจารณญาณตามหลักโยนิโสมนสิการของนักศึกษาอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของปณิตา วรรณพิรุณ (2555, หน้า 152-164) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสาน

โดยใช้ปัญหาเป็นหลักเพื่อการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ พบว่า เมื่อเรียนด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้น นิสิตปริญญาบัณฑิตที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีคะแนนความคิดอย่างมีวิจารณญาณ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของสุชีลา สวัสดิ์ (2560, หน้า 133) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิจารณ์ญาณใน รายวิชาภาษาและวัฒนธรรมสำหรับครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม พบว่า หลังการเรียนแล้ว กลุ่มทดลองมีคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบระดับเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการ เรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและเจตคติ ต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลการเปรียบเทียบระดับเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้เนื่องจาก การพัฒนามาตรวัดเจตคติต่อวิชาชีพครูของชญารัตน์ บุญพุดิกร (2561, หน้า 270) เริ่มต้นด้วยการกำหนดจุดมุ่งหมายของการสร้างมาตรวัด และโครงสร้างคุณลักษณะของเจตคติต่อวิชาชีพ ครู กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ กำหนดรูปแบบของมาตรวัด กำหนดคุณลักษณะที่ต้องการวัดให้สอดคล้อง ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ทั้ง 5 ด้าน (ราชกิจจานุเบกษา. 2556, หน้า 72-74) ประกอบด้วย 1) จรรยาบรรณต่อตนเอง 2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 4) จรรยาบรรณต่อ ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และ 5) จรรยาบรรณต่อสังคม อีกทั้งการนำมาตรวัดเจตคติต่อวิชาชีพครูมาใช้กับ นักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา คือ ครู จึงทำให้นักศึกษามีความสนใจ และมีเจตคติต่อวิชาชีพครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมีเจตคติที่ดี สอดคล้อง กับงานวิจัยของจิตตริ จิตแจ้ง และจิตเจริญ ศรขวัญ (2562, หน้า 23-36) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติ วิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัด ปทุมธานี พบว่า ระดับเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้อง กับงานวิจัยของอภิชาติ ไจอารีย์ (2558) ได้ศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพครูเกษตรของนิสิตฝึกสอน สาขาวิชาการ จัดการเรียนรู้ สาขาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ พบว่า นิสิตครูเกษตร มีเจตคติต่อวิชาชีพครูเกษตรก่อนและหลังการฝึกสอนอยู่ในระดับดี เมื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพครูเกษตรก่อนและหลังการฝึกสอน พบว่า มีความแตกต่างกันที่ระดับ นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

5. ความพึงพอใจของนักศึกษาหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.28$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านประโยชน์ของรูปแบบการเรียนรู้ ลำดับที่ 3 คือ ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านวัดและประเมินผล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งเป็นการเรียนเนื้อหาจากง่ายไปหายาก และการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพได้มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์ แสวงหาข้อมูล มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ ขึ้นตรวจสอบความรู้เดิม ขึ้นกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย ขึ้นคิดสร้างความรู้ ขึ้นการประยุกต์ใช้ทักษะการคิด และขึ้นประเมินผล โดยผู้สอนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เรียน ดังที่ เอกพงษ์ ใจสมหวัง (2565, หน้า 73 อ้างถึงใน พรณี ชูทัยเจนจิต, 2545, หน้า 261-263) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในชั้นเรียนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้คือ สภาพแวดล้อมที่ทำนาย เป็นบรรยากาศที่ครูกระตุ้นให้กำลังใจนักเรียนเพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการทำงาน จนส่งผลให้ผู้เรียน รู้สึกมีความสุขในการทำกิจกรรมทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนสอดคล้องกับงานวิจัยของอารยา ช่ออึ้งชัย (2553, หน้า 159) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกพงษ์ ใจสมหวัง (2565, หน้า 69) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ จัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่าน แบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS) โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครูมีประสิทธิภาพ ผู้สอนจึงควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบปกติและในรายวิชาอื่นๆ

1.2 ผลการวิจัยการคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้สอนจึงควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปใช้เพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผู้สอนควรมีความเชื่อว่าการคิดอย่างมีวิจารณญาณสามารถพัฒนาได้ ควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิด และเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลให้มากขึ้น

1.3 ผลการวิจัยเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูของผู้เรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความแตกต่างกันในทุกด้าน และหลังเรียนผู้เรียนมีเจตคติต่อวิชาชีพครูอยู่ในระดับดี ถึงดีมาก ซึ่งเป็นการแสดงถึงแนวโน้มของระดับเจตคติเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับคะแนนก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ ผู้สอนควรมีการตรวจสอบเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อวิชาชีพครูก่อนเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพราะผู้เรียนเลือกเรียนด้วยหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ผู้สอนจึงต้องมีหน้าที่ในการพัฒนาเจตคติของผู้เรียน

1.4 ผลการวิจัย ความพึงพอใจหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ผู้เรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์ แสวงหาข้อมูล มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ ขึ้นตรวจสอบความรู้เดิม ขึ้นกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย ขึ้นคิดสร้างความรู้ ขึ้นการประยุกต์ใช้ทักษะการคิด และขึ้นประเมินผล โดยผู้สอนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เรียน สำหรับผู้สอนที่นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ จึงควรจัดกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด และให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก คอยช่วยเหลือผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี ควรมีการพัฒนาทักษะการคิดด้านการคิดสร้างสรรค์ การคิดแก้ปัญหา การคิดสะท้อน ควบคู่กับนำรูปแบบที่ได้ไปใช้กับการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาอื่นๆ เช่น จิตวิทยาสำหรับครู การพัฒนาหลักสูตรภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นต้น

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทักษะในศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการคิดสร้างสรรค์

2.3 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมให้ครูมีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การใช้ E-Book, Google Classroom และเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี มีองค์ประกอบที่พัฒนาขึ้น 8 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 4) สารหลัก 5) ระบบสังคม 6) หลักการตอบสนอง 7) สิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 8) เงื่อนไขในการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ COTAE Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ขั้นตรวจสอบความรู้เดิม (Check Prior Knowledge: C) ขั้นที่ 2 ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย (Objective: O) ขั้นที่ 3 ขั้นคิดสร้างความรู้ (Think Knowledge: T) ขั้นที่ 4 ขั้นการประยุกต์ใช้ทักษะการคิด (Applying Thinking Skill: A) ขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผล (Evaluation: E) ค่าประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 84.46/83.30

สรุปองค์ความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู ดังแผนภาพที่ 1

รูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในจังหวัดสุพรรณบุรี

เอกสารอ้างอิง

- ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556. (2556, 4 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 130 ตอนที่ 130ง, หน้า 72-74.
- จิตตรี จิตแจ้ง และจิตเจริญ ศรีขวัญ. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์จังหวัดปทุมธานี. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 13(1), 23-36.
- จิระ ดีช่วย. (2554). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มร่วมกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อเสริมสร้างมโนทัศน์ทางชีววิทยาและความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. เข้าถึงได้จาก <http://backoffice.thaiedresearch.org>
- ชญารัตน์ บุญพุฒิก. (2561). การพัฒนามาตรวัดเจตคติต่อวิชาชีพครูตามโมเดลการตอบสนองข้อสอบแบบพหุมิติ: การทดสอบปรับเหมาะแบบพหุมิติตัวด้วยคอมพิวเตอร์. (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทิตนา แคมมณี. (2557). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปณิดา วรรณพิรุณ. (2555). การพัฒนารูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้เครื่องมือทางปัญญาเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ. วารสารวิทยบริการ, 23(2), 152-164.
- ผ่องลักษณ์ จิตต์การุญ. (2547). การสืบสอบลักษณะการคิดวิจารณ์ตามหลักโยนิโสมนสิการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พนม จองเฉลิมชัย. (2563). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู. (ปริญญานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มานิช หัทธามาศย์. (2564). คุณลักษณะครูของโรงเรียนในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล. วารสารบรรลพการศึกษามนุษยสังคมศาสตร์, 2(2), 18-24.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.
- วิเชียร ภาความงคลชัย. (2559). การพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง เศรษฐศาสตร์มหภาค ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- สกุลการ สังข์ทอง. (2562). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุชีลา สวัสดิ์. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิจารณ์ญาณในรายวิชาภาษาและวัฒนธรรมสำหรับครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม. มหาสารคาม: สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม.
- อภิชาติ ใจอารีย์. (2558). เจตคติต่อวิชาชีพครูเกษตรของนิสิตฝึกสอน สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ สาขาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.
- อัครินทร์ ทองขาว. (2561). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีการจัดกิจกรรมแบบย้อนกลับเพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้เครือข่ายสังคมสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อารยา ช่ออั้งชัย. (2553). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เอกพงษ์ ใจสมหวัง. (2565). การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีเอสคิวพีทูอาร์เอส (SQP2RS). (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Dick, W., Carey L. and Carey, J. O. (2005). *The Systematic Design of Instruction*. (5th ed.). New York: Addison-Wesley, Longman.
- Joyce, B. and Weil. (2009). *Models of teaching*. (8th ed.). Boston, ma.: Pearson.
- Trilling, B. & Fadel, C. (2009). *21st century skills: learning for life in our times*. San Francisco: Jossey-Bass.